

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2013/2021
29.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Васић, адвокат из ..., против туженог Јавног комуналног предузећа „Београдски водовод и канализација“, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Срђан Ђорђевић, адвокат из ..., ради утврђења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 308/21 од 04.02.2021. године, у седници одржаној 29.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 308/21 од 04.02.2021. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2048/18 од 08.10.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе као из поднеска тужиоца од 04.01.2019. године. Ставовима од другог до тринаестог изреке, усвојени су тужбени захтеви тужиоца и утврђено да су ништави уговори о обављању привремених и повремених послова заведени код туженог и закључени дана ближе наведеним назначеним ставовима, закључени између туженог и тужиоца, као и да исти не производе правно дејство. Ставом четрнаестим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог ради обављања послова ..., почев од 01.07.2014. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом петнаестим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено да је тужиоцу незаконито престао радни однос на неодређено време ради обављања послова ... код туженог, дана 31.08.2018. године и то истеком периода на који је био закључен ништав уговор о обављању привремених и повремених послова број .. од 26.04.2018. године. Ставом шеснаестим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и реинтегрише у процес рада. Ставом седамнаестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 795.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 308/21 од 04.02.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијени су као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновани су наводи ревизије да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку, јер је другостепени суд имао у виду све околности конкретног случаја и чињенично стање које је утврђено у поступку пред првостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радно ангажован код туженог за обављање послова ... на основу више закључених уговора о привременим и повременим пословима у периоду од 01.07.2014. године до 31.08.2018. године. Из Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.06.2015. године, произлази да је радно место ... систематизовано и то за реон „ББ“, где је тужилац у утуженом периоду радио. Иако је тужени са тужиоцем закључивао наведене уговоре у којима је мењао називе радних места, утврђено је да је тужилац непрекидно обављао послове ... у реону „ББ“ који су код туженог били систематизовани.

С обзиром на утврђено чињенично стање, нижестепени судови су закључили да је тужени у конкретном случају поступао супротно принудним прописима и одредби члана 197. Закона о раду, из којих разлога су ништави уговори о привременим и повременим пословима које је тужилац закључивао са туженим, сагласно одредби члана 103. Закона о облигационим односима. Како су ништави уговори о привременим и повременим пословима били симуловани уговори, с обзиром да је због потребе посла тужилац у наведеном периоду обављао исте и то систематизоване послове, то су судови утврдили да је тужилац ступањем на рад 01.07.2014. године, засновао радни однос код туженог на неодређено време, јер је његов рад у спорном периоду имао све карактеристике и елементе радног односа, сходно одредби члана 32. Закона о раду.

Према оцени Врховног касационог суда, становиште нижестепених судава је правилно.

Наиме, одредбом члана 32. став 1. Закона о раду, прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад у писаном облику. Ставом 2. истог члана прописано је да ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

Тужилац је у конкретном случају непрекидно радио код туженог на пословима за којима је постојала стална потреба и који су били систематизовани, на основу више закључених уговора о привременим и повременим пословима, иако су исти имали све карактеристике и елементе уговора о раду, па како је тужена оваквим својим поступањем злоупотребила институт уговора за обављање привремених и повремених послова, то су наведени уговори ништави, сагласно одредби члана 103. Закона о облигационим односима.

Имајући претходно у виду, супротно наводима ревизије, тужилац је ступањем на рад 01.07.2014. године засновао радни однос код туженог на неодређено време, у складу са одредбом члана 32. Закона о раду, па је у том смислу правилна и одлука о враћању тужиоца на рад, као и да му је незаконито престао радни однос дана 31.08.2018. године истеком периода на који је био закључен Уговор о обављању привремених и повремених послова од 26.04.2018. године, за који је утврђено да је ништав.

Без значаја је позивање ревизије на погрешну примену материјалног права и с тим у вези на одредбе Закона о буџетском систему и забрану запошљавања нових лица, а код чињенице да је тужени имао могућност за пријем тужиоца у радни однос управо према закону на који се позива, с обзиром да је поднео захтев за пријем у радни однос на неодређено време 470 извршилаца и то управо ангажованих радника по основу уговора о обављању привремених и повремених послова и уговора на одређено време.

Без утицаја су наводи ревизије да тужени није донео решење о престанку радног односа, које би било подложно оцени законитости у судском поступку, имајући у виду да је овај навод правилно оценио другостепени суд, јер га је тужени истицао и у жалби.

Из напред наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци. Туженом нису признати трошкови за изјављену ревизију, јер по истој није успео, а трошак тужиоца за одговор на ревизију није нужан, па је из ових разлога и његов захтев за накнаду ревизијских трошкова одбијен, применом одредбе члана 165. ЗПП-а.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**